

at de Personer, der bortvises, udsøndredes af Samsundet, nu vel! saa var Kuren radical; men de blive ved at eksistere, de skulle dog være eet Sted. Altsaa man forhindrer dem fra at søge et Sted, hvor de kunne faae deres lovlige Erhverv, og hvor de maaskee kunde forblive deres Livstid; man forhindrer dem derved i at benytte deres personlige Frihed; man kan jo gaae ganske vilkaarligt tilværks, uden at angive nogen gyldig Grund. De maae da vandre Landet rundt, indtil de falde paa Fattigvæsenet. Dette var med Hensyn til de Familier eller Personer, der søge Ophold for at erhverve deres Existens. — Derfor vi nu betragte Sagen med Hensyn til Fæstere, hvem der er negtet den Ret, at kunne gjøre Fremleie eller modtage Personer i sin Bopæl, saa er det ogsaa en betydelig Indskrænkning for ham, og det saa betydelig en Indskrænkning, at en Fæster ofte kan komme til at gaae fra sit Sted, især Huusmanden, naar han har betydelige Restancer eller paa anden Maade er i Gjæld, medens han let kunde komme ud af det, naar det var ham tilladt at leie et af sine Værelser bort, medens han ved at lade sig nøie med 2 istedetfor 3 Værelser kunde, naar dette var ham tilladt, skaffe sig en Indtægt, der kunde redde ham og hans Familie fra Betælsstaven. Saaledes fremavler denne Bestemmelse

ogsaa ofte Fattigdom hos de bosiddende Fæstere. Det forekommer mig tillige, at det strider ganske imod Grundloven, og det ei alene mod dens Aand, men ogsaa mod dens Bogstav. Grundlovens § 88 siger nemlig, at „alle Indskrænkninger i den frie og lige Nøgning til Erhverv, som ikke ere begrundede i det almindelige Vel, skulle hæves ved Lov.“ Det kan dog vel ikke være tilstrækkeligt, at det frie Arbejde bliver sikret, naar man ikke tillige sikrer Arbejderne Ret til at opholde sig, hvor han kan finde Anvendelse for sit Arbejde. Det forekommer mig vilde være ligesom man vilde sikre Handelsstanden fri Handel, og dog sige til den: paa de Steder, hvor Du bedst kan faae Dine Værelser affatte, maa Du kun komme med dem, naar den eller den af dine Medborgere vil tillade det. Det vilde dog lede til aldeles ingen Nytte. Jeg skal derfor tillade mig at forbeholde et Endringsforslag til § 5, som vil komme til at gaae ud paa, at blot Begyndelsen af Paragraphen bliver staaende, og den kommer til at lyde saaledes: „Den Forpligtelse til ikke at tage Indruster tilhuse, der ifølge Lovens 3—19—7, eller paa Grund af specielle Contractsbestemmelser paahviler Fæstere eller Leiere paa Landet, skal for Fremtiden være ophævet.“